

Egenkontrollprogram för försäljning av tobak och/eller folköl

Försäljningsregler (hämtade ur Tobakslagen (1993:581) och Alkohollagen (2010:1622))

- Den som lämnar ut tobaksvaran/folkölen är **skyldig att förvissa sig om att köparen fyllt 18 år**. Om det föreligger tveksamhet om köparens ålder ska legitimation begäras. Ett riktmärke är att alltid begära legitimation om kunden ser ut att vara under 25 år. Om giltig legitimation inte visas upp ska försäljning nekas.
- En tobaksvara/folköl får inte säljas eller lämnas ut om det finns särskild anledning att anta att den kommer att lämnas över till en underårig, (s.k. langning).
- Det ska finnas en **tydlig och klart synlig skylt/dekal** med information om åldersgränsen i anslutning till kassan samt intill tobaksvaran och/eller folkölen.
- Det är endast tillåtet att marknadsföra tobak och folköl i anslutning till själva produkterna. **Meddelandena får inte vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk**. Det är förbjudet att marknadsföra tobak och folköl på butikens utsida samt i dess skyltfönster.
- Det är **inte tillåtet att sälja cigaretter styckevis eller i förpackningar med färre än 20 cigaretter** (detta för att tobaken ska bli mindre tillgängligt för minderåriga).
- Alla tobaksvaror ska ha **hälsovarningstext**. Utformning och placering regleras i EU-direktiv 2001/37/EG, tobakslagen (1993:581) samt i Folkhälsomyndighetens föeskrifter HSLF-FS 2016:46. Tobaksvaror som är omärkta eller felaktigt märkta får inte tillhandahållas till konsument.
- Folköl får **inte säljas eller serveras till någon som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel**.
- Alkoholdrycker som inte får säljas i en butiklokal får heller inte förvaras i sådan lokal eller tillhörande utrymme.
- En förutsättning för detaljhandel med folköl är att försäljningsstället har ett **brett utbud av matvaror** (konserver, mejerier, charkprodukter, torrvaror, smörgåsar, bröd, grönsaker och frysta varor)
- Den som avser att sälja tobaksvaror och/eller folköl **ska innan försäljning påbörjas anmäla försäljningen till kommunen**.
- Näringsidkare ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljning av tobaksvaror och/eller folköl samt ansvarar för att det finns ett för verksamheten lämpligt utformat egenkontrollprogram.

Rutiner för egenkontroll

Butiksägare/försäljningsansvarig ska upprätta skriftlig dokumentation kring hur reglerna används i den dagliga verksamheten, ett så kallat egenkontrollprogram, se bifogad blankett.

Information

Butiksägare/försäljningsansvarig ska se till att all personal är underrättad om försäljningsreglerna och verksamhetens rutiner kring dessa. **Samtliga ur personalen ska ha vetskap om vad ett egenkontrollprogram är och även känna till vart i butiken det finns, se därför till att ha egenkontrollprogrammet tillgängligt för alla. Notera att en kopia på egenkontrollprogrammet ska bifogas vid anmälan om försäljning till kommunen.**

Dokumentation av rutiner för egenkontroll (tobak/folköl)

Försäljningsställe _____ Antal anställda _____

Butiksägare/försäljningsansvarig _____

Hur ofta och på vilket sätt informeras personalen om reglerna för försäljning av tobak och/eller folköl?

Hur ser skyltningen ut om åldersgränsen? Hur är dessa skyltar placerade i lokalen?

Hur ofta och på vilket sätt kontrolleras att de anställda inte säljer till personer under 18 år?

Vilka åtgärder vidtas om försäljningsbestämmelserna inte efterlevs av personalen?

Vilka rutiner används för att minska risken för langning av tobaksvaror och/eller folköl?

Finns det någon situation eller tidpunkt på dygnet som medför risk att åldersgränsen inte följs? Vilka åtgärder vidtas för att minimera sådana risker?

Hur dokumenteras utbildningstillfällen, kontroll på skyltar, kontroll av leverans och liknande?

Hur kontrolleras att marknadsföring av tobaksvaror och/eller folköl inne på försäljningsstället är tillåten?

Vid tobaksförsäljning:

Hur kontrolleras att cigaretter inte säljs lösa (styckevis)?

Hur kontrolleras att tobaksvarorna som tillhandahålls är korrekt märkta?

Vårt att veta om beskattning av tobaksvaror

Tobaksskatt ska vara betald för tobaksvaror, cigaretter ska t.ex. säljas i originalförpackning som är märkt med högsta tillåtna detaljhandelspris. Detta regleras i lagen (1994:1563) om tobaksskatt. Den som innehar obeskattade tobaksvaror kan bli skyldig att betala tobaksskatt. Därför är det viktigt att försäljningsstället kontrollerar att tobaksvarorna som tillhandahålls är beskattade i Sverige. För mer information, kontakta Skatteverket på telefon 0771-567 567

Vid folkölsförsäljning:

På vilket sätt kontrolleras att de anställda inte säljer folköl till personer som är märkbart påverkade av alkohol eller annat berusningsmedel?

Vilket utbud av mat finns det på försäljningsstället?

Datum för upprättande av egenkontrollprogrammet.

Underskrift av butiksägare/försäljningsansvarig.

Namnförtydligande

